

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

Et In octo Partes ... distincta ...

De Angelis Actibvs humanis, & Legibus

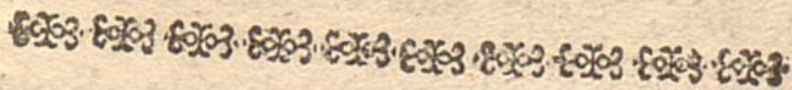
Vindalium, 1646

Cap. VII. Quomodo cognoscant Angeli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38834

44 TRACTATUS

Tertia pars est S. Thomæ infra qu. 4. art. 1. ad 4. potestque ex eo probabiliter suaderi, quia ex communi sententia, boni Angeli per fidem supernaturalem sunt adepti beatitudinem, sicut & nos illam assequimur: talis autem fides verissimiliter versabatur nõ modo circa mysterium Trinitatis, sed etiam circa mysterium futuræ Incarnationis: quia cum Christus esset futurus caput Angelorum, eorumque Iudex, æquum erat ut ipsi ex tunc eum cognoscerent, & in eum crederent; præsertim si vera eorum est sententia, qui non sine fundamento aliquo existimant, gratiam & gloriam fuisse Angelis collatam ex meritis Christi præuis.

CAPVT VII.

Quo modo cognoscant Angeli.

CONCLUSIO I.

Probabile est Angelum posse multa simul intelligere, siue simul sumatur pro eodem actu, siue pro eodem tēpore.) Primum patet, supposito quòd Angelus

DE ANGELIS. CAP. VII. 45

habeat species vniuersales quæ plura representant, vt superius diximus; si enim Angelus habet verbi causa, vnam speciem quæ simul representet Bouem, & Equum, nulla est ratio cur non possit vti tali specie ad intelligendum simul, seu eodem actu Bouem, & Equum.

Secundum etiam perspicuum est in actibus diuersi ordinis: Angelus enim beatus deum, videt, & seipsum, ac res creatas simul, id est, eodem tempore, & per actus distinctos intelligit. Idem patet in actibus eiusdem ordinis, cum nulla ratio sit cur possit Angelus simul actu supernaturali deum cognoscere, & seipsum, vel aliquid aliud actu naturali; non possit autem duos actus naturales intellectus simul elicere, quorum altero, verbi causa Angelum, altero hominem cognoscat.

Confirmatur, nam non est difficilius, quod Angelus eodem tempore duo obiecta intelligat, per duas species, quam quod seipsum intelligat per suam substantiam gerentem vices speciei, & simul aliquid aliud obiectum per speciem illius intelligat. At omnium consensu potest posterius, maxime in eorum sententia qui existimant, Angelum à sui cognitione cessare non posse, ergo prius illi me-

rito negari non potest.

Dices species intelligibiles sunt proportionatæ virtuti intellectiuæ Angelorum, ergo poterit Angelus tantum cognoscere quod representatur per vnâ speciem. Respondeo hoc ad summum verum esse, si Angelus totam suam vim intellectiuam offendat in vsu vnus speciei; nihil autem vetat quin habens, verbi causa, duas species vniuersales, illis inadæquatè vtatur, adeoque simul variis actibus feratur in partialia vtriusque obiecta.

CONCLUSIO II. Angelus propriè non discurret circa obiecta naturalia, quorum propriam habet speciem: probabile tamen est eum discurrere circa supernaturalia, & alia quæ euidenter non cognoscit.) Prima pars probatur, quia discurrere est ab vna cognitione transire ad aliam, ita vt vna cognitio sit causa alterius: atqui iste transitus non reperitur in cognitione quam habet Angelus de rebus naturalibus, quarum proprias habet species; siquidem per eandem speciem ipsi in actu primo representantur essentia rei, & proprietates illius: quare vnico intuitu, eodemque actu potest tam has, quàm illam percipere, adeoque sine discursu.

Confirmatur, nam cum ex communi sententia, Angelus habeat species representantes diuersas naturas, quidni poterit habere species quæ simul representent naturam aliquam, & proprietates illius: aliunde verò verisimiliter dici nō potest quòd species representans naturam aliquam, illiusque proprietates, excedat virtutem actiuam intellectus Angelici; quare etiam negari nequit, quin Angelus vnico actu, atque adeò sine discursu feratur circa obiecta naturalia, quorum propriam habet speciem.

Secunda pars ostenditur, quia ibi est discursus, vbi vna cognitio deducitur ex alia, & ab ea causatur; at hoc contingere potest in materia de qua agimus, vt patet quando dæmon ex eo quòd videt Christum esse hominem, colligit eum nō esse Deum; aut si videns mortuum, iudicet eum non resurrecturum: tunc enim reperitur deductio vnus cognitionis ex alia, & istæ cognitiones haud dubiè sunt distinctæ, cum vna sit vera, & altera falsa. Potest ergo Angelus propriè discurrere circa supernaturalia.

Nota, vt primum sit hominis ratiocinari, & discurrere, non Angeli, satis esse quòd Angeli quoad cognitionem rerum naturalium, quarum habent species concreatas, non discurrant; sed tanta

tanta vi polleant, vt vnico & simplici intuitu videant in obiecto, quicquid in eo cognosci potest: talis enim modus intelligendi longè superat facultatem naturalem hominis, cùm tamen angelo sit valde connaturalis.

CONCLUSIO III. Angeli plerumque intelligunt sine compositione & diuisione, non tamen semper.) Hoc ita explico, in primis certum est angelum multa cognoscere non componendo, vt cùm, verbi causa, per speciem hominis perfectè cognoscit, & iudicat hominem esse animal rationale. Nam cùm distinctè cognoscat essentiam & quidditatem hominis eodem actu videt attributum nõ distingui à subiecto, proindèque quando dicit vnum esse aliud, hoc non facit componendo, sed vnico simplici intuitu.

Potest etiam angelus ex hypothese quòd habeat species vniuersales repræsentantes varias naturas verbi causa, Equum, & Leonem, simplici intuitu & sine vlla formali diuisione iudicare, Equum non esse Leonem: cùm enim per eandem speciem repræsentetur clarè vtraque natura, tam secundum prædicata communia, quã secundum propria, vtque vna ab altera distinguitur, possitque angelus vnico actu adæquare totã vim talis speciei,

cici,

DE ANGELIS. CAP. VII. 49
ciei, & percipere distinctè omnia &
singula illius obiecta, idem facile pote-
rit eodem intuitu quo cognoscit Equum,
& Leonem, simul iudicare vnum non
esse alium.

Secundò certum videtur, Angelos vti
diuisione, & compositione quando co-
gnoscunt res ineidenter, seu quarum
non habent proprias species: tunc enim
formant vnum conceptum de subiecto,
cùmque illud non penetrant, adeoque
clare & eodem intuitu non percipiant,
quæ possunt attribui, vel ab eo remoueri,
neesse est, vt si quid de eo affirmant aut
negant, id fiat per distinctum conceptum;
& consequenter componendo, aut diui-
dendo.

Hinc cùm nequeat Angelus certò co-
gnoscere, an Petrus sit cras peccaturus,
nec ne, si affirmat eum peccaturum,
hoc fiet cum aliqua conceptuum com-
positione; si verò neget eum peccaturum,
id fiet cum diuisione, & sic de aliis.

de Angelis

C